

JOHN F. MARKS

Fl-erbatax ta' Settembru li ghadda, imfarrag bis-Sagamenti tal-Knisja Mqaddsa, John F. Marks temm il-hajja ħarkiena tieghu li kellha bidu fl-Isla sittin sena qabel.

Missier li habb dejjem 'il-familja, bniedem li qatt ma naqas lil hadd, ċittadin li ba sehem fil-hajja pubblika, wieħed mit-tradejunjonisti Maltin tal-bidu nett, huwa ikkontribwixxa għadd kbir ta' artikoli fuq l-affarijiet ta' l-Istat u tat-Trade Unions, fosthom komment meqqus dwar ir-Rapport ta' MacLeod.

Johnny Marks kien magħruf bħala bniedem li jaqbeż għal min għandu bżonn tal-ġħajnejn, u għalhekk ma kienx imurlu ġaddiem, student, habib biex jitkolu jiktiblu petizzjoni, jagħmlu pjaċir jew jiġi l-id lu għad-drittijiet tieghu, li ma kienx joħrog minn dar Marks ibierek il-qalb kbira ta' "Johnny".

L-Isien Malti sab f'Johnny Marks wieħed mill-ħbieb tieghu sincieri, wieħed minn dawn il-ħbieb veri li ma jħobbux għall-interess; għax tabilhaqq Johnny Marks qatt f'għomru ma kien jaf x'inhu interess.

Kienet l-idea ta' Marks dik li fid-Dar tal-Haddiema, l-Isla, miftuha fil-bidu ta' l-Awtonomija, tinfeta Kamra tal-Qari mżej-na bir-ritratti tal-kittieba Maltin qodma u moderni.

Fl-1953 qala l-Imperial Service Medal which Her Majesty The Queen has been graciously pleased to award to you in recognition of the meritorious services which you have rendered", kif ġie mfisser f'ittra mibghuta lilu mill-Awtoritajiet Imperjali.

Bil-Malti jew bl-Ingliz, Marks kien jikteb bl-istess faċilità li biha kien jitkellem dawn iż-żewġ ilsna. Għalhekk il-kitba tieghu ma tillimtax ruħha għal artikoli biss. Mili-pinna tieghu ġarġu versi, hafna novelli helwin kif ukoll essays ta' siwi tajjeb letterarju. Fost l-opri tieghu pubblikati (l-inediti la huma stit u lanqas, milli jidher, ta' valur żgħir) gala' hafna tifħir il-ktieb "Tejbilhom Hajjithom" li, forsi, l-isem ġeneriku tieghu ma jixx-hedx biżżejjed l-importanza tas-sensiela tan-noveli li fis. Il-kitba letterarja ta' John F. Marks għad trid tigi magħrufa skond ma jistħoq ilha mill-kompilaturi tal-kotba u l-antologiji. Min hu mżejen bl-umiltà u bil-modestja jibqa' hafna drabi, u b'xorti hażina għal-Letteratura, bla ma hu magħruf.

La semmejna l-modestja, joħroġ naturali i-fatt li J.F. Marks dawwar fl-Ingliz mil-lingwa Taljana opri li dehru taħbi isem hadd-

ieħor li żamm (għax Marks modestament hekk ried) it-tifħir kollu għalihi biss.

Il-lum in-nuqqas tal-kelma ta' Marks sejra tinħass. Imma għallanqas nittamaw li xi biċċa mix-xogħlijet tiegħu letterarji ma jindifnu miegħu għax il-kitba tieghu għandha ssib il-kritiku gust u l-kompilatur għaqli ta' kotba li jagħraf jagħti lil Marks il-post li jistħoqqu fil-Letteratura Maltija.

ILF.

LILL-MADONNA TAS-SAHHA

(B'tifikira tal-Jum Marjan ghall-Morda ta' Malta)

Fil-Ġonna ta' Sant'Anton, 22. 5. 54.

Ta' VINCENT UNGARO

Rajthom il-morda miġmugħin gol-ġonna
Ta' Sant'Anton b'dehriet ta' Lourdes u l-Ġenna:
Rajthom iħarsu Lejk, Helwa Madonna,
Fil-waqt li trejqu tas-Smewwiet bil-benna.

U rajt li ruħ kulħadd bdiet Bik titħenna
Fis-skiet ta' talba waħda, hierġa donnha
Magħsura minn ġo qalb ilha tistenna
Is-sahħha mbierka li tant kelha bżonnha.

Imbagħid bħal raxx sabiħ ta' dawl u dija⁽¹⁾
Thallat mal-ward ifuh u l-ġħana ħleju
U żdied madwarna l-ġmiel u l-armonija.

Thallix, Madonna, jgħaddi fuqna Mejju
Mingħajr ma nifmu l-ġid ta' kull tbatija:
Sabbarna Int biex triqna għall-Ġenna nejjju.

23. 5. 54.

(1) Meta l-Kwadru Mirakuluż tal-Madonna tas-Sahha kien qiegħed jittieħed madwar il-morda, feġġet ix-xemx sabiħa minn wara l-ghata ta' shab ħafif li qabel kien qiegħed jaħbiha.

BIDLA TA' ISEM

Il-pubbliku huwa mgħarraf li l-Għaqda tal-Kittieba Zgħaż-żagħ issa sar jisimha Għaqda Letterarja Maltija.

V. CARUANA,
Segretarju.